

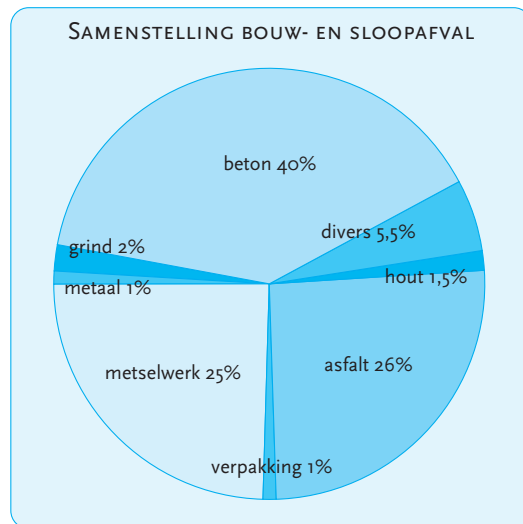
BOUW- EN SLOOPAFVAL

AFVAL IN NEDERLAND

Met een omvang van zo'n 18 miljoen ton per jaar is bouw- en sloopafval één van de grootste afvalstromen. Door een groot aantal maatregelen is het hergebruik van dit afval de afgelopen jaren gestegen tot circa 90%. Behalve dat hierdoor het volume te storten afvalstoffen aanzienlijk wordt gereduceerd, leidt dit hergebruik ook tot beperking van het gebruik van primaire grondstoffen zoals zand en grind.

OMSCHRIJVING

Bouw- en sloopafval komt vrij bij het bouwen, renoveren en slopen van gebouwen, kunstwerken en wegen.

VERANTWOORDELIJKHEDEN

Vanaf 1993 zijn diverse acties ondernomen om preventie en hergebruik van bouw- en sloopafval te stimuleren. Voorbeelden hiervan zijn het bevorderen van de verlenging van de levensduur van bouwproducten, ontwikkeling van demontabele producten, scheiding van verschillende soorten bouw- en sloopafval aan de bron, verbetering van de kwaliteit van de bouwmaterialen die uit bouw- en sloopafval worden geproduceerd en het instellen van een stortverbod bouw- en sloopafval. De belangrijkste factoren die leiden tot de hoge mate van hergebruik, zijn:

- scheiding aan de bron;
- voldoende en goede afzetmogelijkheden;
- financiële prikkels, bijvoorbeeld de stortbelasting op basis van de wet belastingen op milieu grondslag;
- stortverbod.

Deze factoren worden hierna kort behandeld.

TAAK- EN DOELSTELLINGEN

De taakstelling voor bouw- en sloopafval die begin jaren negentig voor het jaar 2000 is vastgesteld, is 90% hergebruik en 5% preventie. De doelstelling van 90% hergebruik is reeds gehaald. Er zijn helaas onvoldoende gegevens beschikbaar om te bepalen of de preventiedoelstelling is gehaald.

HOEEVELHEDEN

In 1999 kwam circa 18 miljoen ton bouw- en sloopafval vrij. Daarvan werd ruim 16,2 miljoen ton (90%) hergebruikt/nuttig toegepast. Circa 200 kton is verbrand en 1200 kton gestort.

Scheiding aan de bron

Door voorlichting, financiële prikkels en regelgeving op gemeentelijk niveau is het tegenwoordig gebruikelijk dat bouw- en sloopafval aan de bron wordt gescheiden. De mogelijkheden tot hergebruik worden hierdoor sterk verhoogd. Door scheiding aan de bron kan een belangrijk deel van het bouw- en sloopafval direct naar een hergebruikinstallatie worden afgevoerd. Gemengde partijen bouw- en sloopafval worden afgevoerd naar een sorteerinrichting.

Afzet

Cruciaal element van de verwijderingsstructuur voor bouw- en sloopafval vormt de afzet van de secundaire grondstoffen die uit het afval worden geproduceerd. Het belangrijkste product is puingranulaat, dat wordt afgezet als funderingsmateriaal in de wegenbouw en (in beperkte mate) als grindvervanger in beton.

De milieuhygiënische eisen waaraan de als bouwstof in te zetten secundaire grondstoffen moeten voldoen, zijn vastgelegd in het Bouwstoffenbesluit.

Door certificering van de eindproducten wordt aan afnemers zekerheid geboden dat de producten voldoen aan de geldende civieltechnische en milieuhygiënische eisen.

Toch is er nog sprake van een aantal probleemstoffen: asbest, gips en PAK's (Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen). Voordat tot het slopen van gebouwen wordt overgegaan, moet geïnventariseerd worden of er asbest aanwezig is. Indien dat het geval is, wordt het separaat verwijderd. Gips moet selectief gesloopt worden, omdat het puingranulaat anders niet aan het Bouwstoffenbesluit kan voldoen. De hoeveelheid PAK's in puingranulaat kan worden beperkt door selectief te slopen en bij sorteerinrichtingen vooraf te zeven. Verder geldt dat teerhoudend asfalt uit de keten moet worden gehaald, omdat dit asfalt door het gehalte aan PAK's niet langer aan het Bouwstoffenbesluit kan voldoen. Sinds kort zijn er thermische technieken beschikbaar om teerhoudend asfalt zodanig te verwijderen dat

PAK's worden vernietigd en het anorganisch materiaal kan worden hergebruikt.

In het Besluit aanwijzing gevaarlijk afvalstoffen (BAGA) wordt bouw- en sloopafval uitgezonderd als er na selectief verwijderen geen lood, teermastiek en verontreinigde verpakkingsmaterialen van een aantal genoemde producten aanwezig zijn.

Financiële prikkel

De afgelopen jaren zijn de kosten van het storten van afval fors gestegen. Was het aan het eind van de jaren tachtig nog mogelijk om in bepaalde delen van het land bouw- en sloopafval voor een tientje per ton te storten, momenteel is het tarief 250 gulden per ton mede door de hoge stortbelasting. Het nuttig toepassen of verbranden van brandbaar bouw- en sloopafval is veelal goedkoper. Hiermee is een aanzienlijk financiële prikkel ontstaan om bouw- en sloopafval nuttig toe te passen.

STORTVERBOD VOOR BOUW- EN SLOOPAFVAL

Door het Besluit stortverbod afvalstoffen is het sinds 1 januari 1997 verboden om herbruikbaar bouw- en sloopafval te storten. Het verbod geldt inmiddels ook voor brandbaar bouw- en sloopafval.

Vanaf begin april 2000 hebben de meeste stortplaatsen echter een ontheffing van het stortverbod voor bouw- en sloopafval van de provincie aangevraagd en gekregen. Bouw- en sloopafval kan, zolang de stortplaats over een ontheffing beschikt, op deze stortplaats gestort worden. Ontheffingen van het stortverbod worden verleend, omdat er voorlopig onvoldoende capaciteit is voor het nuttig toepassen of verbranden van de brandbare fractie van het bouw- en sloopafval. Storten van deze fractie is echter onaantrekkelijk vanwege het hoge storttarief.

De indruk zou kunnen ontstaan dat het stortverbod voor brandbaar bouw- en sloopafval geen zin heeft. Dit is echter niet het geval. Verwacht wordt dat in de toekomst voldoende verwerkings- en verbrandingscapaciteit wordt gerealiseerd. Het storten van brandbaar bouw- en sloopafval kan

dan worden gestopt door de ontheffingen in te trekken. Als besloten wordt tot het intrekken van de ontheffingen mogen alleen partijen gestort worden die niet-herbruikbaar en niet-verbrandbaar zijn.

VOOR MEER INFORMATIE

Ministerie van VROM, directie Stoffen,
Afvalstoffen, Straling
telefoon: 070 - 339 42 00
fax: 070 - 339 12 83

Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Nota bene: Dit infoblad maakt deel uit van een serie infobladen over afval in Nederland en staat - in de meest recente uitvoering! - ook op www.minvrom.nl.

-
-
- PUBLICATIE VAN:
- Ministerie van Volkshuisvesting,
- Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
- Directoraat-Generaal Milieubeheer
- Rijnstraat 8
- 2515 XP Den Haag
-
- *vrom 14061/173*

